

Ongeruste inwoners vinden dat het bestuurlijk zo niet langer kan

Aan : De gemeenteraad van Oirschot

Van : Ongeruste inwoners

Betreft : Bestuurscultuur Oirschot

Datum: 28 augustus 2021

In juni 2021 hebben de raadsleden en het college een brandbrief van bezorgde burgers ontvangen waarin zij deelgenoot zijn gemaakt van toenemende ongerustheid bij een groeiend aantal inwoners over de huidige bestuurscultuur van Oirschot. Inmiddels heeft die brief 61 ondertekenaars. Het Oirschots college predikt *“De samenleving is aan zet”*. Terwijl een veelgehoorde uitspraak van inwoners is: *“Ik hou me er niet mee bezig, ze doen hier toch wat ze zelf willen”*. In de brief van juni stonden 25 praktijkvoorbeelden die in korte tijd opgehaald zijn uit de samenleving. Onderstaande lijst is een update van die oorspronkelijke lijst. Maandelijks wordt bekeken of een update wenselijk is. Hiermee wordt het signaal richting raad en college actueel gehouden. Het eerste doel van de actie is raad en college ervan te doordringen dat een verbeterslag in de bestuurscultuur noodzakelijk is.

Relatie gemeente – burgers

1. Burgerparticipatie: informatie wordt opgehaald waarmee voor de gemeente de participatie wordt afgevinkt. Het debat over wat er wel en niet meegenomen wordt van de input van burgers wordt daarna niet aangegaan. Terwijl burgers transparante toelichting verwachten en onderbouwing van gemaakte keuzes. De betrokken burgers worden niet opnieuw betrokken wanneer de plannen in volgende fasen komen, waardoor zij niet op de hoogte zijn van ontstane wijzigingen, en bij de realisering ineens voor grote verrassingen kunnen komen te staan.
2. Participatieavonden hebben doorgaans het karakter van eenrichtingsverkeer, er wordt een plan gepresenteerd, vaak door een extern adviesbureau, waarop gereageerd kan worden. Kritiek wordt weerlegd en suggesties worden “meegenomen”. Dit is wat anders dan een plan opzetten vanuit de behoeften en ideeën van de omwonenden en andere belanghebbenden en daarbij rekening houdend met bredere maatschappelijke opgaven (woningnood, energietransitie, ...). Ongewenste voorbeelden zijn: de nieuwbouwplannen in Oostelbeers en in Oirschot (Eindhovensedijk) waar de visie op landschappelijk inpassing van deskundige inwoners in eerste instantie is genegeerd, en de huidige verbouwingsplannen van de Oude Toren waar de participatie jaren geleden heeft plaatsgevonden.
3. Bepaalde vragen van burgers worden niet of pas na lange tijd beantwoord. Terugbel verzoeken op bepaalde onderwerpen worden structureel niet nagekomen. Ter info: Rijkswaterstaat en de gemeente Best doen dat binnen een week.
4. Kritische burgers die als ‘lastig’ worden ervaren, worden genegeerd of tegengewerkt. Een burgerraadslid van Sociaal Progressief Oirschot werd voor de keus gesteld te stoppen met

publieke ondersteuning van de actie van bezorgde burgers, of te stoppen met het burgerraadslidchap.

5. Buurten waar projecten uitgevoerd worden, worden er niet- of te laat bij betrokken. Ter illustratie: Spoordonk en de Kemmer in het Landschapskwaliteitsplan en het Actieplan Wonen.
6. De wijze waarop omwonenden betrokken worden bij de plaatsing van het nieuwe hoogspannings- en koppelstation langs de A58: zij werden voor het blok gezet met de plannen voor dat station. Pas na initiatief van die omwonenden kwam de communicatie met de gemeente op gang.
7. Afspraken met inwoners worden niet nagekomen, zoals de afsluiting van de Oirschotse/Eindhovensedijk die pas gedaan zou worden als de alternatieve infrastructuur voltooid is.

Vergunningverlening en handhaving

8. Een bekende transportondernemer herbouwt een oud huis aan de Kromvensedijk die ligt in de Landschotse heide, een Natura 2000 gebied. Hij kapt bos voor zijn tuin, brengt verhardingen aan, slaat waterputten, en zet het perceel af met een industrieel hek. Genoemde voorzieningen zijn niet toegestaan in het huidige bestemmingsplan. Er wordt bezwaar gemaakt door natuurwerkgroepen, waarna zij de gang naar de bestuursrechter maken. De rechter doet uitspraak, legt dwangsommen op. Vergunningen, Toezicht en Handhaving gedooft en legaliseert achteraf. Zonder bestemmingsplanwijziging want die zou langs de gemeenteraad moeten. Het college is van plan om op kosten van de gemeenschap een zandpad te verharden voor deze ene inwoner. Momenteel worden vergunningen verleend terwijl er nog rechtszaken lopen.
9. Ruimte voor ruimte kavels worden op allerlei locaties in het buitengebied vergeven, ook in strijd met het bestemmingsplan zoals in het Beerzedal (wederom een Natura 2000 gebied), terwijl andere inwoners niets mogen aanbouwen als hun huis tegen de bufferzone van zo'n Natura 2000 gebied staat. Aanvulling: onlangs is voor dit concrete voorbeeld besloten de vergunning niet te verlenen.
10. De gemeente moet niet willekeurig handhaven, maar bij alle illegale situaties handhaven én wijzen op illegaliteit. Daarna moet naar menselijke maat een oplossing gevonden worden, bijvoorbeeld tijdelijk gedogen onder voorwaarden, met uitzicht op oplossing van een onderliggend vraagstuk. Bijvoorbeeld op de woningmarkt: enerzijds moet hier gehandhaafd worden om illegaliteit terug te dringen. Anderzijds moeten schrijnende situaties voorkomen worden want door handhaving wordt woonruimte die uiterst schaars is vernietigd, en worden bewoners onevenredig benadeeld.
11. Rotten 2: op een rijks-beschermd gebied langs de Kleine Beerze, waarop een simpel gebouwtje stond, wordt het bestemmingsplan in 2017 aangepast naar status recreatiewoning en vervolgens in 2018 met een veegplan aangepast voor woningbouw. Nu staat er een grote villa, in eerste instantie zonder medeweten van de Rijksdienst. Deze dienst werd immers pas na de afgegeven vergunning geïnformeerd. Na stillegging van de bouw is er achteraf een akkoord van de Rijksdienst gekomen.
12. De bolle en beschermde akker Westelbeersedijk-Konijnenberg-Kuikendseweg is zonder vergunning geëgaliseerd en voorzien van diepe drainage. De gemeente heeft de uitvoering hiervan achteraf gelegaliseerd.

13. Langs het Heezenpad en op tientallen andere plaatsen wordt grond van de gemeente door agrarische ondernemers gebruikt met het risico op verjaring. Handhaving weet exact waar het over gaat maar lijkt niet te mogen optreden van de wethouder. Men wacht op externe juridische hulp, die duur is en om die reden waarschijnlijk niet wordt ingehuurd.
14. Beers' Thuis, voormalige lagere school in Oostelbeers, die verbouwd is tot woonvorm voor mensen met een beperking. Er werd verzuimd de ter inzagelegging van de vergunningsaanvraag te publiceren, waardoor de aanvragers maanden vertraging opliepen. Vervolgens dreigde het plan vast te lopen, omdat de gemeente vasthield aan twee parkeerplaatsen per bewoner. Tientallen parkeerplaatsen voor bewoners die geen van allen een rijbewijs hebben...
15. De vergunningverlening, intrekking van de vergunning, en intrekking van de intrekking van de vergunning op het herbouwen van de afgebrande varkensstal aan De Notel 61 is een voorbeeld van onvoldoende rekening houden met de belangen en gezonde leefomgeving van omwonenden.
16. De systematiek van beginnen en achteraf legaliseren wordt door het gemeentelijk apparaat zelf gestimuleerd. Bij het ontwikkelen van recreatieve nevenactiviteiten in het noorden van Oirschot wordt de initiatiefnemers in een mail door de gemeenteambtenaar geadviseerd "de plannen stil te houden voor de omwonenden om de vergunningverlening niet in gevaar te brengen".
17. De ene inwoner moet tot 2 keer toe een duur adviesbureau inhuren om een groepsaccommodatie vergund te krijgen, een kilometer verderop worden dezelfde faciliteiten in eerste instantie gedoogd en achteraf vergund, zonder tussenkomst van een adviesbureau.
18. Op een andere locatie in dezelfde buurt krijgt een ondernemer op een voormalige varkenshouderij een vergunning voor het bouwen van 3 vakantiewoningen. De omwonenden dachten dat het daarbij zou blijven. Hij ontwikkelt echter door, handhaving grijpt niet in, er wordt achteraf vergund, milieudelicten worden genegeerd. De 3 omgevingsdialogen blijken een wassen neus te zijn geweest, omwonenden hebben geen positie.
19. Recreatieve nevenactiviteit is een regeling die oorspronkelijk bedoeld was voor de kleinschalige boer om zijn inkomen aan te vullen. Inmiddels lijkt recreatie een doel op zich geworden, ook zonder agrarische hoofdactiviteit. Ook niet-agrarische ondernemers krijgen vergunningen voor vakantiehuisjes en groepsaccommodaties. Gevolg: verrommeling van het buitengebied. Het is hierbij niet duidelijk of het oordeel van de Raad van State wordt nageleefd (eind 2017). Daarin is de gemeente gehouden aan maximale aantallen voor toeristische voorzieningen.
20. Aan de Leeuwenakker in Westelbeers/Middelbeers wordt een varkenshouderij in grootte verdubbeld met een vergunning uit 2014, terwijl in 2017 gemeente met betrokken eigenaar schriftelijk heeft afgesproken dat een dergelijke uitbreiding slechts mogelijk zou zijn tegen de normen en eisen van het moment van realisatie.

Samenwerken, informeren en afstemmen

21. Aan de Langereijt 29A zijn drie grote opslagloodsen in aanbouw op een perceel met agrarische bestemming. De wormenkwekerij die in de bestaande gebouwen gevestigd is wordt beëindigd. Normaal gesproken moeten logistieke activiteiten plaatsvinden op daartoe aangewezen bedrijventerreinen zoals het verderop gelegen "de Scheper" en als het grootschalige logistiek betreft op "Westfields". Hier wordt gehandeld in strijd met het bestemmingsplan.

22. Input van de lokale maatschappelijke organisaties en van de eigen gemeentelijke organen wordt omzeild, zoals bij het kunstwerk O: negatieve adviezen van de eigen Monumentencommissie en Bezwaarschriftencommissie worden terzijde geschoven, waarna een externe partij is ingeschakeld om alsnog groen licht voor de O op die plek te krijgen.
23. WOB verzoeken blijven maanden liggen zoals onder meer bij het randwegplan door het Kemmerbos en bij de Kromvensedijk.
24. Inbreidingsplannen uit de eigen samenleving komen nauwelijks van de grond, het duurt soms jaren voordat er een reactie komt, bijvoorbeeld op principeverzoeken uit de samenleving.
25. Kleinschalige wooninitiatieven uit de samenleving hebben meer dan 8 jaar moeten wachten op inpassing.
26. Besluitvorming over faillissement De Enck in 2020: achteraf gezien bleek de raad onvoldoende geïnformeerd te zijn om te kunnen komen tot een zorgvuldig besluit.
27. Het college weigert inzicht te geven in bepaalde situaties door vragen van journalisten en advocaten niet te beantwoorden, ook vragen van de eigen raadsleden worden ontwijkend beantwoord.
28. Uit de initiele reactie op de brandbrief van juni 2021 is niet de indruk ontstaan dat raad en college willen luisteren naar en samenwerken met de bezorgde burgers. Er werd direct een “wij-zij” situatie gecreëerd door
 - de integriteit van het deelnemende burgerraadslid ter discussie te stellen
 - de aanwezigheid van de journaliste van het Eindhovens Dagblad op de besloten Oirschots Podium avond waarin de brandbrief werd toegelicht door een afvaardiging van de bezorgde burgers, terwijl die burgers geen tweede journalist mochten uitnodigen.
 - de positie van pers en college in de raadzaal: de journaliste werd omringd door de burgemeester en wethouders terwijl de pers normaalgesproken onafhankelijkheid uitstraalt door een tafeltje aan de zijkant.

De voorbeelden in deze lijst versterken de conclusies uit het rekenkamerrapport over de totstandkoming van de langzaamverkeersbrug, september 2020. Tot op heden is er nog niets gedaan met die conclusies terwijl dat in september 2020 wel is beloofd.

Tot slot, wij wonen met ons allen in een prachtige gemeente. We vormen een hechte, warme gemeenschap waar in potentie alles aanwezig is om kwaliteit van leven te hebben voor iedere inwoner. Wij voelen ons verantwoordelijk voor het goed functioneren van die gemeente zodat ook echt iedere inwoner kan meeprofiteren van wat Oirschot te bieden heeft. Onze zorg komt voort uit oprechte betrokkenheid bij het welzijn van mens, samenleving en leefomgeving. Wij zijn graag bereid om een en ander nader toe te lichten en met u na te denken hoe het vertrouwen in bestuur en democratie versterkt kan worden. Wij kijken uit naar uw reacties!

Onderstaande betrokken en verontruste burgers hebben deze oproep ondertekend (via akkoord per mail):

Gerard Vinke	Harrie van Hoof	Frans Verouden
Ruud Merks	Jan Neggers	Herm Kisjes
Rosetta Hovius	Jack van Tuyl	Truus van Wijk
Anita Reekers	Ursula Willemse	Henk van Wijk
Carine van Hinte	Astrid van der Steen	Rene van Gestel
Willy van de Schoot	Wilma van Heerebeek	Patricia van Gestel
Frans van Boekhold	Sander Putmans	Hans van den Berg
Thomas Romme	Frans Timmers	Marleen Klaasens
Felix Timmers	Frans van Hoof	Thea Noordijk
Peter van Ginniken	Annemarie vSchoonderwalt	Marlien van Ham
Bea Pieschel	Jan van der Avort Debije	Jan Moeskops
Jan Mercx	Hans Smulders	Marc Mulders
Jozee Soetens	Robert Kat	Tim van de Staak
Frie Meerhoff	Riky van den Bergh	Loes Kroos
Petra Gevers	Berdie Pasmans	Martin Kroos
Margriet van Dijk	Peter van Dinther	Vera van Oirschot
René van de Ven	Regine Nusselein	Fred Bots
Margje Kemps	Jan van Ham	Lenie Crefeld
Maurice Ackermans	Jim Stada	Rob Maliepaard
Gerrit van de Ven	Ad Speekenbrink	Corry Maliepaard
Erik Strijbos		

Voorts is er een substantieel aantal inwoners dat zich herkent in deze brief en hun steun betuigt, maar anoniem wil blijven, vanwege punt 4 in de lijst. *Eigenlijk zijn alleen onafhankelijke burgers voldoende veilig om zo iets op persoonlijke titel te doen*, was een van de commentaren hierbij.